

MONUMENTAAL PAND

MET DE MAATSTAVEN VAN NU

Hans Joosten

**De Key werkt in bouwteam
samen met Hemubo**

In 2018 gaat de Key een samenwerking aan met Hemubo en Archivolt Architecten om in bouwteam het pand De Lange Adem aan de Camperstraat, Ruyschstraat en Tilanusstraat in Amsterdam Oost te verbeteren. De naam dankt dit gemeentelijk monument aan het feit dat het een kweekschool is geweest voor vroedvrouwen. Er waren verschillende problemen. Hemubo Betontechniek werd door hun expertise uitgenodigd mee te denken over oplossingen op het gebied van asbest, gevelreiniging en vochtproblematiek.

De samenwerking tussen de opzichter van De Key, Archivolt en Hemubo ging ontzettend goed, zo vertelt Hans Joosten, projectleider bij wooncorporatie De Key. Mark Houtman, technisch directeur bij Hemubo, zet de problemen en oplossingen waarvoor is gekozen voor ons op een rijtje.

Mark: "Op het dak van het prachtige gebouw 'De Lange Adem' lagen leien. Die moesten vervangen worden vanwege asbest en omdat ze niet meer goed vast zaten. Bij een storm zouden ze er zo af kunnen waaien. Naast het dak

was meer onderhoud nodig. Om al het onderhoud goed in kaart te brengen, heeft Archivolt Architecten een uitgebreid onderzoek uitgevoerd. De aanbevelingen uit dit onderzoek waren om naast de leien, al het lood op daken te vervangen, het natuursteen te herstellen, het voegwerk te vervangen en om plaatselijk metselstenen te vervangen. Deze stenen waren in de markt niet meer verkrijgbaar en zijn speciaal voor dit project vervaardigd. Ook kwam er naar voren dat er sprake was van optrekkend vocht in de kelders. Dit vocht trok tot in

Verwijdering van de asbesthoudende dakleien

de hoger gelegen woningen op en is succesvol geïnjecteerd met een gel, waardoor we het vochtprobleem hebben kunnen oplossen. Bijkomende werkzaamheden waren het herstellen van glas in lood en vervangen van houten vloerdelen van loopbruggen. Een behoorlijke klus, maar mooi werk omdat het een monumentaal pand betreft."

Hans: "Meteen aan de start van dit project kregen we te maken zogenaamde flora- en faunaproblematiek. Het kwam er op neer dat we vleermuizen moesten verhuizen en dat had wat voeten in aarde. Al hoort dat er natuurlijk bij. We zijn in 2018 met elkaar aan tafel gaan zitten, in 2019 zijn we met de werkzaamheden begonnen en in oktober 2020 hebben we het unieke monumentale pand op kunnen leveren. Al het glas-in-lood hebben we hersteld, het schilderwerk is gedaan. Het complex is zo ontzettend opgeknapt dat ik er met een gevoel van trots langsloop. Het meeste werk en bovendien voor de bewoners het meest overlastgevend werk was het herstel van de buitengevel. Die is helemaal gereinigd en 60% van de gevel is opnieuw

gevoegd. We hebben omwille van de veiligheid tegen inbraak houten schotten tegen de steigers geplaatst. Een kunstenaarscollectief heeft gevraagd of zij gezien de ligging van het pand net naast het Onze Lieve Vrouwen Gasthuis hier 'corona-gerelateerde graffiti' mochten aanbrengen. We zijn hiermee akkoord gegaan. Dat is in goede aarde gevallen bij omwonenden en uiteraard het zorgpersoneel.

Voordat de werkzaamheden startten, hebben we een uitvoerige presentatie gehouden voor de bewoners. Tijdens de werkzaamheden hebben we via de bewonerscommissie nauw contact gehouden. Een wens van de bewoners was dat we pas om 08.00 uur in plaats van om 07.00 uur zouden starten met de werkzaamheden en tussen 12.00 en 13.00 uur niet zouden werken. Met deze wens is zoveel mogelijk rekening gehouden. We hebben ook een 'overlast-planner' gemaakt, waarop bewoners precies konden terugzien wanneer er sprake zou zijn van geluidsoverlast. Vanwege het thuiswerken door corona hadden bewoners meer overlast. Wij hebben, samen met Hemubo, daarom extra aandacht besteed aan het persoonlijke contact met de bewoners. Het monument kan weer jaren mee. Ik ben ontzettend tevreden."

*Tekst: Frauke van Hulst
Foto's: Louis Blom,
Foppe Schut*

